

Tájékoztató a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetéséről és a bejelentések kezelésének rendjéről

A panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvény (a továbbiakban: Panasztv.) II. Fejezete rendelkezik a visszaélés-bejelentési rendszer működtetéséről és a bejelentések kezelésének rendjéről.

- **A belső visszaélés-bejelentési rendszer létrehozásának kötelezettsége**

A Nemzeti Kereskedelmi és Fogyasztóvédelmi Hatóság (a továbbiakban: NKFH) jogszerű működésének biztosítása érdekében elkülönített visszaélés-bejelentési rendszer létrehozására köteles kormányzati szervek kijelöléséről szóló 225/2023. (VI. 8.) Korm. rendelet 1. § 1) pontja, valamint a Panasztv. 18. § (1) bekezdése alapján belső visszaélés-bejelentési rendszert hoz létre.

A visszaélés-bejelentési rendszer célja a **jogellenes vagy jogellenesnek feltételezett cselekményekkel vagy mulasztásokkal**, illetve **egyéb visszaélésekkel** kapcsolatos bejelentett információk vizsgálata a Panasztv.-ben foglalt követelményeknek megfelelően.

A belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője az NKFH belső ellenőre. A belső ellenőr távolléte, illetve akadályoztatása esetén a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetését az NKFH integritás tanácsadója látja el.

- **Mit lehet bejelentés tárgya? Hogyan különíthető el a belső visszaélés-bejelentési rendszeren keresztül tett bejelentés más bejelentéstől?**

A Panasztv. 20. § (1) bekezdése szerint a belső visszaélés-bejelentési rendszerben **jogellenes vagy jogellenesnek feltételezett cselekményre vagy mulasztásra, illetve egyéb visszaélésre vonatkozó információt** lehet bejelenteni.

A belső visszaélés-bejelentési rendszerben előterjeszhető bejelentés tartalmilag elkülönítendő az NKFH szervezeti integritást sértő eseményeiről szóló eljárásrendjében foglalt bejelentésektől.

A Panasztv. hatálya alá nem tartozó bejelentés esetén a bejelentőt írásban vagy elektronikus úton a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője értesíti arról, hogy az adott bejelentés kivizsgálására az NKFH más szervezeti egysége rendelkezik hatáskörrel, - egyúttal gondoskodik az ügy áttételéről - vagy arról, hogy a bejelentés tárgyában az NKFH nem rendelkezik hatáskörrel.

- **A bejelentés megtételének módja**

A bejelentő a bejelentést **írásban** vagy **szóban teheti meg**. Az írásbeli bejelentést postai, illetve elektronikus úton, a szóbeli bejelentést személyesen, illetve telefonon lehet megtenni az alábbi elérhetőségeken:

- írásban, postai úton NKFH postai címén: 1122 Budapest, Városmajor utca 35., 1536 Budapest, Pf. 324.
- elektronikus levél formájában: bvbr@nkfh.gov.hu
- szóban, személyesen az NKFH székhelyén: 1122 Budapest, Városmajor utca 35., előzetes időpontegyeztetést követően a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetőjénél
- szóban, telefonon: +36 (1) 795 3230

A belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője a szóbeli bejelentés írásba foglalása során teljes és pontos jegyzőkönyvet köteles készíteni.

Szóbeli bejelentés esetén a bejelentő figyelmét fel kell hívni **a rosszhiszemű bejelentés következményeire**, a bejelentés kivizsgálására irányadó eljárási szabályokra és arra, hogy személyazonosságát – ha az annak megállapításához szükséges adatokat megadja – a vizsgálat valamennyi szakaszában bizalmasan kezelik.

- **Ki tehet bejelentést?**

A belső visszaélés-bejelentési rendszerbe a Panasztv. 20. § (2) bekezdése alapján bejelentést tehet

- az NKFH által **foglalkoztatott**,
- az a foglalkoztatott, akinek az NKFH fennálló foglalkoztatásra irányuló **jogviszonya megszűnt**, és
- az NKFH foglalkoztatásra irányuló **jogviszonyt létesíteni kívánó** olyan személy, aki esetében e jogviszony létesítésére vonatkozó eljárás megkezdődött.

A Panasztv. 20. § (3) bekezdése alapján bejelentést tehet továbbá:

- az egyéni vállalkozó, az egyéni cég, ha az NKFH-val szerződéses kapcsolatban áll,
- az NKFH-val szerződéses kapcsolat létesítésére vonatkozó eljárást megkezdett, szerződéses kapcsolatban álló vagy szerződéses kapcsolatban állt vállalkozó, alvállalkozó, beszállító, illetve megbízott felügyelete és irányítása alatt álló személy,
- az NKFH-nál tevékenységet végző gyakornok és önkéntes,
- az NKFH-val jogviszonyt vagy szerződéses kapcsolatot létesíteni kívánó olyan személy, aki esetében e jogviszony vagy szerződéses kapcsolat létesítésére vonatkozó eljárás megkezdődött, és
- az a személy, akinek jogviszonya vagy szerződéses kapcsolata az NKFH-val megszűnt.

A bejelentőket a bejelentésükkel kapcsolatban **nem érheti semmilyen hátrányos intézkedés**. Az állam a bejelentő részére a *jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvényben* meghatározott támogatásokat biztosítja az ott meghatározott feltételek szerint.

- **A bejelentés kivizsgálása érdekében szükséges adatok**

A belső visszaélés-bejelentés megtételekor az eredményes vizsgálat érdekében a bejelentőnek az alábbi adatokat javasolt megadnia:

- nevét,
- munkakörét (volt munkakörét vagy pályázott munkakörét),
- szerződéses jogviszonyával kapcsolatos minden olyan információt, amely alapján a szerződéses jogviszony igazolható,
- elérhetőségét (e-mai cím, telefonszám).

Névtelen bejelentés esetén a bejelentő felhívható – amennyiben ez a bejelentés hatékony kivizsgálása céljából elengedhetetlen és a bejelentő elérhetősége rendelkezésre áll – nevének megadására. Amennyiben bejelentést azonosíthatatlan bejelentő tette meg **a bejelentés vizsgálata mellőzhető**.

A bejelentés során szükséges megadni a bejelentésben érintett, kifogásolt személyek és szervezetek nevét, az eset részletes leírását és az eset kapcsán felmerült valamennyi lényeges információt, valamint bejelentőnek nyilatkoznia kell arról, hogy a bejelentést jóhiszeműen teszi olyan körülményekről, amelyekről tudomása van, vagy kellő alappal feltételezi, hogy azok valósak.

- **A bejelentés vizsgálatának mellőzése**

A bejelentések esetében a vizsgálat az alábbi esetekben mellőzhető

- a bejelentést azonosíthatatlan bejelentő tette meg,
- a bejelentést nem a Panasztv. 20. § (2)-(3) bekezdései szerint erre jogosult bejelentő személy tette meg,
- a bejelentés ugyanazon bejelentő által tett ismételt, a korábbi bejelentéssel azonos tartalmú bejelentés, illetve
- a közérdek vagy a nyomós magánérdek sérelme a bejelentésben érintett természetes személy, illetve jogi személy jogainak a bejelentés kivizsgálásából eredő korlátozásával nem állna arányban.

- **A bejelentés kivizsgálása**

A belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője a belső visszaélés-bejelentési rendszerben tett bejelentés kézhezvételétől számított **7 napon belül** a bejelentés megtételéről **visszaigazolást küld** a bejelentő számára. A bejelentésben érintett személyt a vizsgálat megkezdésekor részletesen tájékoztatni kell a bejelentésről, a személyes adatai védelmével kapcsolatban őt megillető jogairól, valamint az adatai kezelésére vonatkozó szabályokról. A bejelentésben érintett személy tájékoztatása nem történik meg a vizsgálat megindításakor abban az esetben, ha az azonnali tájékoztatás megghiúsítaná a bejelentés kivizsgálását, vagy a bejelentő kifejezetten kérte ennek mellőzését.

Az NKFH a tisztességes eljárás követelményének megfelelően biztosítja, hogy **a bejelentő a bejelentéssel kapcsolatos álláspontját jogi képviselője útján is kifejtse, és azt bizonyítékokkal támassza alá.**

Az NKFH a körülmények által lehetővé tett legrövidebb időn belül köteles a bejelentésben foglaltak kivizsgálására. A bejelentés kivizsgálására legfeljebb annak beérkezésétől számított 30 nap áll rendelkezésre, amely határidőtől – a név nélküli vagy azonosíthatatlan bejelentő által megtett bejelentés kivételével – csak különösen indokolt esetben, a bejelentő egyidejű tájékoztatása mellett lehet eltérni. A vizsgálat időtartama a 3 hónapot nem haladhatja meg.

A bejelentőt a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője a bejelentés mellőzéséről és a mellőzés indokáról írásban tájékoztatja a körülmények által lehetővé tett legrövidebb időn belül, de legfeljebb a bejelentés beérkezésétől számított 30 napon belül.

- **A bejelentéssel kapcsolatos intézkedések**

A bejelentés kivizsgálása során értékelni kell a bejelentésben foglalt körülmények helytállóságát, és meg kell hozni azokat az intézkedéseket, amelyek alkalmasak a bejelentett visszaélések orvoslására. Miután a bejelentést az NKFH kivizsgálja, a bejelentőt a **vizsgálat eredményéről, valamint a megtett intézkedésekről tájékoztatja.** 4

Ha a bejelentésben foglalt magatartás miatt a vizsgálat alapján büntetőeljárás kezdeményezése indokolt, akkor intézkedik a feljelentés megtételéről.

Ha a bejelentésben foglalt magatartás a vizsgálat alapján nem bűncselekmény, de sérti az NKFH belső szabályzatait, úgy az NKFH, mint munkáltató az érintett munkavállalóval szemben munkáltatói intézkedést alkalmazhat.

Ha a vizsgálat a bejelentés megalapozatlanságát állapítja meg vagy további intézkedés megtétele nem szükséges, az eljárást az NKFH lezárja és erről a bejelentőt tájékoztatja.

- Adatvédelmi rendelkezések

A belső visszaélés-bejelentési rendszer keretei között

- a bejelentőnek,
- annak a személynek, akinek a magatartása vagy mulasztása a bejelentésre okot adott, és
- annak a személynek, aki a bejelentésben foglaltakról érdemi információval rendelkezhet,

a bejelentés kivizsgálásához elengedhetetlenül szükséges személyes adatai kizárólag a bejelentés kivizsgálása és a bejelentés tárgyát képező magatartás orvoslása vagy megszüntetése céljából kezelhetők.

Ha a bejelentés természetes személyre vonatkozik, az e természetes személyt megillető, a személyes adatok védelmére vonatkozó előírások szerinti, a tájékoztatáshoz és hozzáféréshez való joga gyakorlása során a bejelentő személyes adatai nem tehetők megismerhetővé a tájékoztatást kérő személy számára.

A belső visszaélés-bejelentési rendszer keretei között kezelt adatok harmadik országba vagy nemzetközi szervezet részére történő továbbítására kizárólag a továbbítás címzettje által tett, a bejelentésre vonatkozó, e törvényben foglalt szabályok betartására irányuló jogi kötelezettségvállalás esetén és a személyes adatok védelmére vonatkozó előírások figyelembevételével kerülhet sor.

A belső visszaélés-bejelentési rendszert úgy kell kialakítani, hogy a személyazonosságát felfedő bejelentő, valamint **a bejelentésben érintett személy személyes adatait az erre jogosultakon kívül más ne ismerhesse meg.** A bejelentést kivizsgáló személyek a vizsgálat lezárásáig vagy a vizsgálat eredményeképpen történő formális felelősségre vonás kezdeményezéséig a bejelentés tartalmára és a bejelentésben érintett személyre vonatkozó információkat – a bejelentésben érintett személy tájékoztatásán túl – **a foglalkoztató más szervezeti egységével vagy munkatársával a vizsgálat lefolytatásához feltétlenül szükséges mértékben oszthatják meg.**

Az **érintetti joggyakorlásra** a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet - **GDPR - III. Fejezetében foglaltak az irányadók.**

Budapest, 2025. szeptember 12.